ANAVATAN PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 10.8.1999
Sayı : 06-99/109

7/430-1501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Agâh Oktay GÜNER
Balıkesir Milletvekili

Anadolu Basını ve İstanbul Basını halkımızın "Haber Alma Özgürlüğü" nün değerli temsilcileridir.

Gelişmenin tabii kuralı ve siyasi iktidarların tutumu sonucu İstanbul Basını fevkalade güçlenmiş, ne yazık ki Anadolu Basını son derece güçsüz kalmıştır.

Şirketleşme holding yapısına ulaşma aşamalarının ardından, banka, ihracat, ithalat şirketleri, tatil köyleri kurulmuş ve gazete, televizyon çoğu kere bu gücün sözcüsü hatta koruyucusu olarak hizmet verir görünmüştür. İdealist ve düşünce kimliğine sahip olanları kenara çekersek, diğerlerinin züccaciye esnafının ekmeğine göz dikerek, tabak, çanak dağıtarak gazete sattığını görürüz.

En ileri teknoloji uygulamasına, büyük devlet kaynaklarını kullanmasına rağmen İstanbul Basınının büyük çoğunluğu "Baş Yazı"sız basındır. Bizim gençliğimizde gazeteler baş yazılarıyla okunurdu. Kamuoyuna o kalemler yön verirdi. Bu gün ise durum tamamen değişmiş ve fikrin, düşüncenin yerini hediyelik eşyalar almıştır. Bu ülkemiz açısından elem verici bir gelişmedir.

Bir kısım İstanbul Basını bu çizgide ilerlerken Milli Mücadele günlerindeki fedakârlık çizgisinden sapmayan Anadolu Basını bu günde aynı fazilet, fedakârlık ve idealizmi çoğunlukla sürdürmektedir. Bu onların henüz kapitalist çizgiye ulaşamadıkları biçiminde değerlendirilebilirse de büyük ölçüde haksızlık edilmiş olacağı kanaatindeyim. Bu sebeplerle;

7/430-1501

1-İstanbul ağırlıklı basının (promosyonla) hediyelik eşyalarla esnafın ekmeğine el uzatmasına son vermeyi düşünüyor musunuz?

2- Son 10 yıllık dönemde İstanbul ağırlıklı basının Devlet'ten aldığı teşviklerin, Devlet Bankalarından aldığı kredilerin, teminat mektuplarının tutarı nedir? Bu kredilerin kimlere verildiği, geri ödeme süresi, toplam faizleri, tahsilat oranı ne kadardır?

3-Anadolu Basınına son 10 yılda verilen kredi miktarı nedir? Hangi kuruluşlara verilmiş ve hangi oranda geri tahsilat yapılmıştır?

4-Hükümetimizin, Anadolu Basını için ne gibi projeleri var? Anadolu Basınının kalkınıp güçlenmesi yolunda uygulayacağınız projeler var mı? Varsa açıklar mısınız?

5-Anadolu'daki gazetelerin baskı ve yayın tekniği olarak kullandığı makine ve teçhizat fevkalade geridir. Anadolu'nun sesini duyuran bu gazetelerin ileri teknolojiye kavuşturulması yolunda düşündüğünüz tedbirler var mı?

6-Anadolu Basınının telefon, faks, posta nakliye ücretlerinde daha düşük tarife ile çalışmasına imkân verecek bir uygulamaya geçmeyi düşünmek mevcut şartlarda hakkaniyetin gereği değil midir?

7-Basın Meslek Odalarının kurulması konusuna nasıl bakıyorsunuz? Basın ve yayın sektörünün böyle bir yapılanmaya girmesi elzem değil mi?

8-Devlete bağlı ajanslardan "Anadolu Basınının" ücretsiz faydalanması mümkün müdür?

9-Anadolu basınının vergi yükünü hafifletici tedbirler düşünüyor musunuz?

7/480-1501

10- Vasıflı yerel gazetelerin, basın İlan Kurumu yönetmelikleri gereği belli oranda personel istihdam etmesi gerekmektedir. Meselâ 0.80 santimetrekare çapındaki günlük bir gazetenin, bir Yazı İşleri Müdürü, üç muhabir çalıştırması şartı vardır. Kıt kaynaklarla yayın hayatını sürdürmeye çalışan Anadolu basını, istihdam etmekle zorunlu olduğu personelin SSK primleri ve diğer sosyal güvenlik şartlarını yerine getirmekte hayli zorlanmaktadır. Hükümetimizin, fikir işçisi kadrosundaki personelin SSK primleri ve diğer sosyal güvenlik yaptırımları konusunda, yerel basına kolaylık tanıyacak bir çalışması olabilir mi?

11- Basın İlan Kurumu' nun, vasıflı gazeteler için, tutmakla yükümlü kıldığı bazı defterler, günümüz şartlarında gereksiz ve anlamsız kalmaktadır. Örneğin Kağıt Ambar Defteri, Abone Defteri, Baskı Defteri gibi. Kullanılan kâğıtla ilgili fatura ve diğer bilgiler, zaten kuruluşun muhasebe kayıtlarında yer almakta, kâğıt girişi, bedeli, kullanılma oranı bu kayıtlarda görülebilmektedir. Devletin Anadolu basınının kullandığı kâğıt için sübvansiyon uygulamadığı düşünüldüğünde de, zaten Kâğıt Ambar Defteri'nin kullanılmasındaki gereksizlik, kendiliğinden ortaya çıkıyor. Gazetenin abone kayıtları ise, kendi iç bünyelerinde bir biçimde tutulabiliyor. Abone sayısı ve aboneden elde edilen gelir, yine muhasebe kayıtlarına geçtiğinden, bu defterin de kullanılması gereksizdir. Basın İlan Kurumu'na, şubelerine, şubelerin olmadığı yerlerde Valiliklere, her ayın 20'sinde verilen icmal varakalarında, aylık baskı adedinden kâğıt girişlerine, kullanılan malzemeden, personel sayısına kadar pek çok bilgi yer almaktadır. İcmal varakalarında belirtilen bilgiler ortadayken, ekstra defter tutmanın gereği nedir? Bu defterler, ayrıca noter tasdikli olduklarından, her dönem başında gazete idarelerine büyük masraflar getirmektedir. Bu defterlerin kaldırılması yönünde çalışmanız olacak mı?